

รายงานผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

องค์การบริหารส่วนตำบลลำพูน
อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

งานนิติการ
องค์การบริหารส่วนตำบลลำพูน
ธันวาคม ๒๕๖๗

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่ก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือ การรับสินบน

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริต สามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กร ถือเป็น การป้องกันการเกิดการทุจริตภายในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ภายในองค์กร จะช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือ ในกรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาจะน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือ หากเกิดความเสียหายก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพื่อได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้า โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต คือ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการอย่างเป็นระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้งและแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับ จากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับ ติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

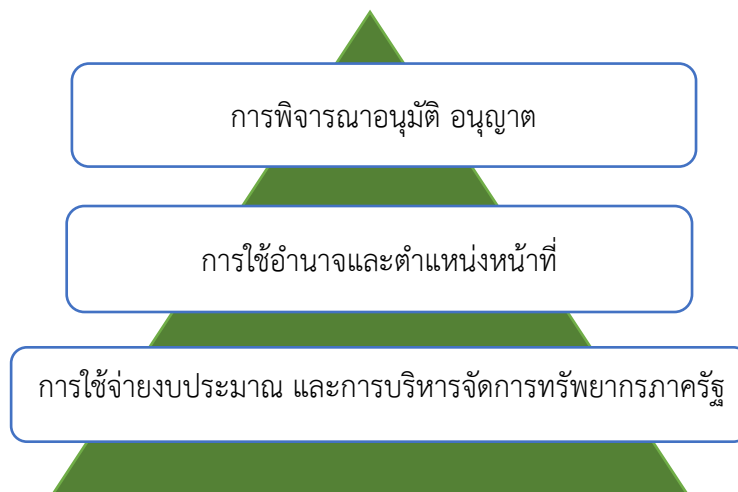
องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือ แรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับ ควบคุมภายในขององค์กร มีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

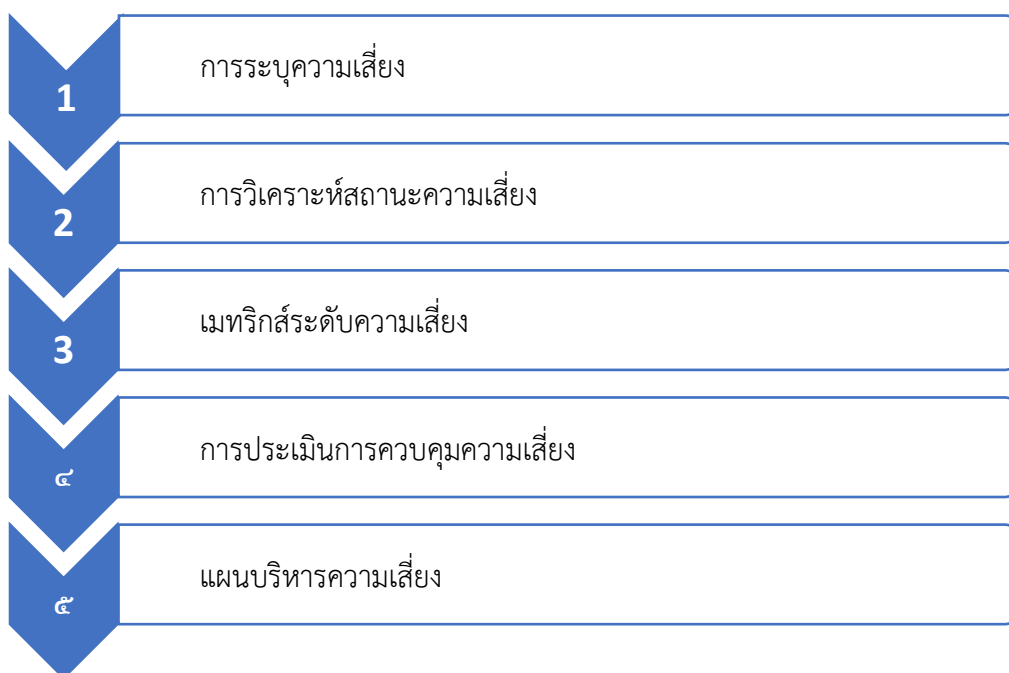
ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ภารกิจให้บริการประชาชน อนุมัติ หรือ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘
๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสในการใช้งบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

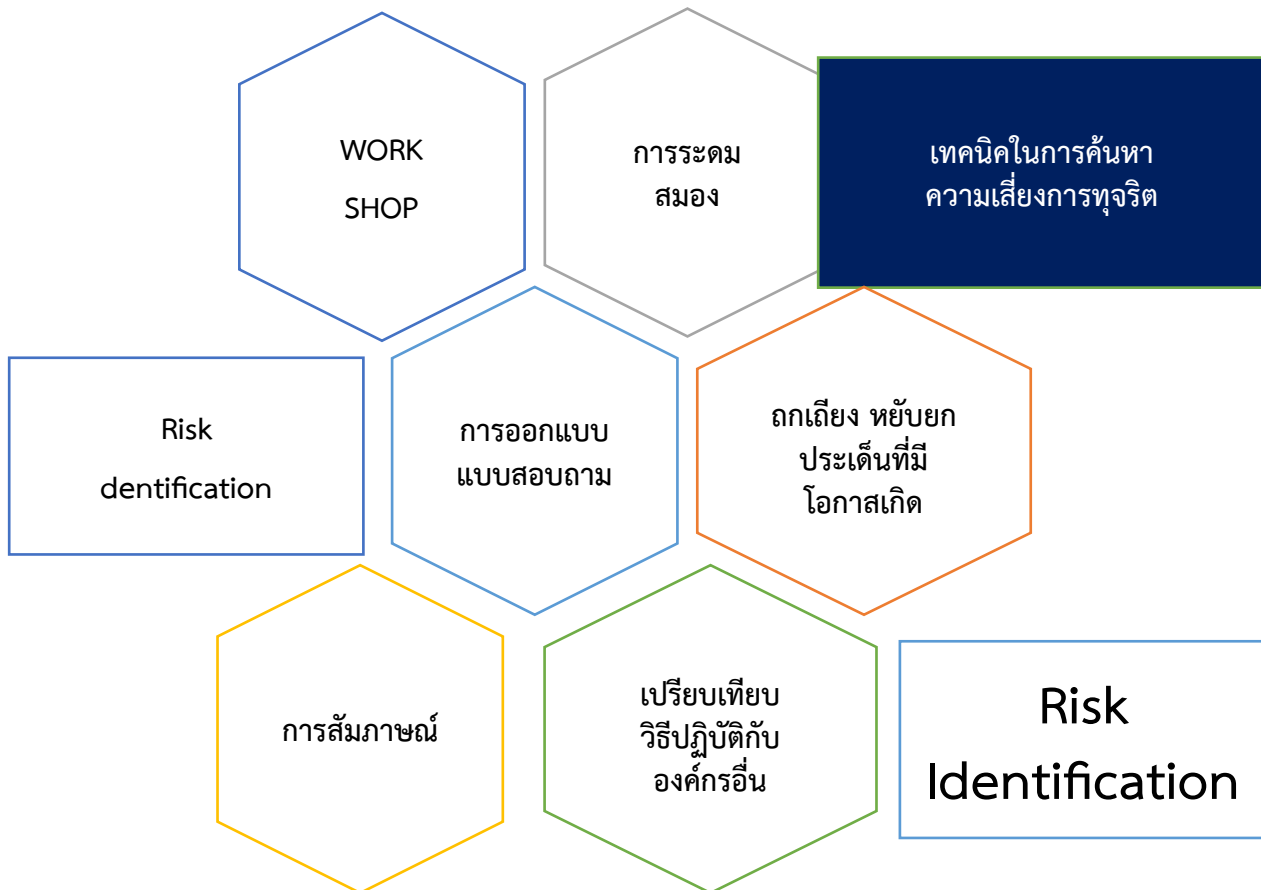
/การระบุความเสี่ยง...

การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียด ขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของ กระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงความเสี่ยงในภาพรวมของ การดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจจะไม่พบความเสี่ยง หรือ โอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้นๆในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึง ว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าว ลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น known Factor หรือ Unknown Factor

Know Factor	ความเสี่ยงทั้งปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ที่เคยเกิดขึ้นมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือ มีประวัติการปฏิบัติฯ
Unknow Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากกรณีประมาทการล่องหนในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่องหน้า ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

เทคนิคในการระบุความเสี่ยง หรือ ค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่างๆ ดังนี้

/เกณฑ์ระดับโอกาส...

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๒๕ ครั้งต่อปี
๔	สูง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒๐ ครั้งต่อปี
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๕ ครั้งต่อปี
๒	น้อย	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๐ ครั้งต่อปี
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๕ ครั้งต่อปี

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	ความรุนแรง	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน ประชาชนไม่ได้รับความสะดวก เป็นภัยต่อความมั่นคง อาชญากรรม และความรุนแรงอื่นๆ
๔	สูง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน และ ประชาชนไม่ได้รับความสะดวก
๓	ปานกลาง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน
๒	น้อย	-
๑	น้อยมาก	-

ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับดังนี้

ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ}$$

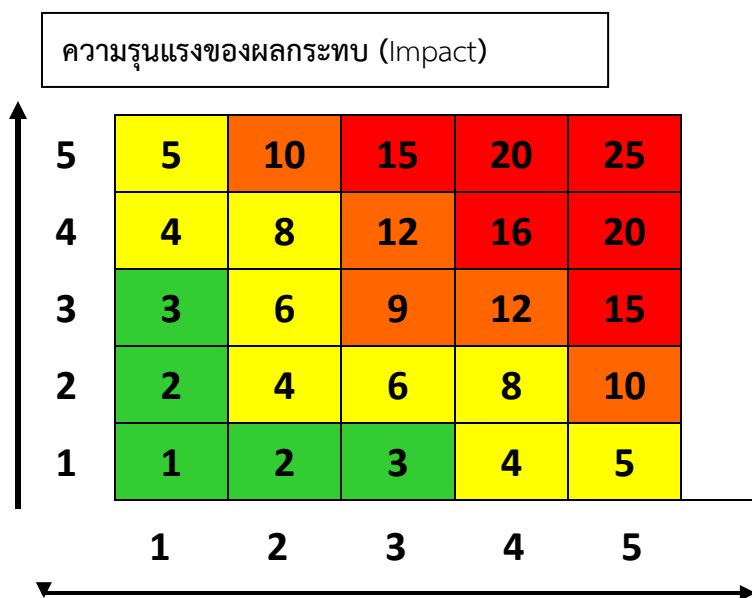
(Likelihood x Impact)

/ซึ่งจัดแบ่งเป็น...

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕ - ๒๕ คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	๙ - ๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	๔ - ๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	๑ - ๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood)

- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยงทันที
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยง
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการทบทวนความเพียงพอของมาตรการควบคุมที่มีอยู่
- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องมีการจัดทำแผนเพื่อลดความเสี่ยง

/ผลการประเมิน...

ผลการประเมินความเสี่ยงและผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง			วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หมายเหตุ
	โอกาสเกิด (L)	ผลกระทบ (L)	ความรุนแรง (L x I)			
๑. การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต อาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายที่มีคุณสมบัติไม่ถูกต้อง ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์	๑	๑	๑	๑. กำหนดให้ผู้บริหารและบุคลากรของอบต. ลำพูนปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส และไม่กระทำการใดๆ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเองและบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน รวมถึงปฏิบัติตามกฎหมาย และตามนโยบายต่อต้านการทุจริตอย่างเคร่งครัด ไม่เรียกรับสินบน ๒. จัดทำคู่มือหลักเกณฑ์ มาตรการในการตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย	๑. ผู้บังคับบัญชากำกับ ติดตามการดำเนินงานของช่างผู้ควบคุมงาน เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจรับงาน คณะทำงานในงานด้านต่างๆ ๒. จัดทำคู่มือหลักเกณฑ์ มาตรการในการตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย	
๒. การเอื้อประโยชน์ในการตรวจรับงาน ตรวจเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาในการขออนุมัติโครงการและงบประมาณที่เกี่ยวข้อง	๑	๑	๑	๑. กำหนดให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านการทุจริตฯ ๒. มีการสอบทานความถูกต้อง ครบถ้วนของกระบวนการและสอบทาน เอกสาร งบประมาณ	๑. มีการตรวจสอบการปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านการทุจริตฯ ๒. มีการสอบทานความถูกต้อง ครบถ้วนเพียงพอ ของกระบวนการและสอบทาน เอกสาร งบประมาณโดยผู้บังคับบัญชา	

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง			วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หมายเหตุ
	โอกาสเกิด (L)	ผลกระทบ (L)	ความรุนแรง (L x I)			
๓. การเอื้อประโยชน์ในการดำเนินการหรืออำนวยความสะดวกด้านการจัดซื้อจัดจ้างกับผู้รับจ้างโครงการฯ	๑	๑	๑	ผู้รับผิดชอบงานด้านพัสดุฯต้องหมั่นศึกษาความรู้เพิ่มเติมและติดตามการเปลี่ยนแปลงด้านกฎหมาย ระเบียบฯ เพื่อป้องกันข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น โดยมีการดำเนินการตามระบบบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในทุกปี รวมทั้งมีมาตรการเฝ้าระวังประเด็นความเสี่ยงในการจัดซื้อจัดจ้าง ดังนี้ ๑ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและจัดวางระบบการควบคุมภายในและ คณะกรรมการติดตามประเมินผลระบบบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายในงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗	๑. ให้ผู้รับผิดชอบงานด้านพัสดุฯ เข้าอบรมหาความรู้เพิ่มเติม ๒. ดำเนินการเฝ้าระวังประเด็นความเสี่ยงในการจัดซื้อจัดจ้าง - แต่งตั้งคณะกรรมการ บริหารความเสี่ยงควบคุมภายในและ คณะกรรมการติดตามประเมินผลระบบบริหารความเสี่ยงและ ควบคุมภายใน งบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗	

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง			วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หมายเหตุ
	โอกาสเกิด (L)	ผลกระทบ (L)	ความรุนแรง (L x I)			
๔. การเอื้อประโยชน์ในการพิจารณาให้ค่าตอบแทน ชั้นเงินเดือน รวมถึงสวัสดิการต่างๆ ของพนักงานภายในหน่วยงาน	๑	๑	๑	<p>๑. จัดให้มีการศึกษา ทบทวน และปรับปรุงหลักเกณฑ์ การให้ค่าตอบแทนให้มีความเหมาะสม เป็นธรรมอยู่ตลอด อีกทั้งกำหนดการดำเนินงาน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการประเมินผลงานและค่าตอบแทน ความชอบในการปฏิบัติงาน หรือจัดสรรเงินรางวัลหรือผลตอบแทนพิเศษอื่น</p> <p>๒. จัดให้หัวหน้าส่วนราชการของทุกกองเข้าร่วมในการพิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อพิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือน</p> <p>๓. กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผล และการเลื่อนชั้นเงินเดือน และประกาศหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ อย่างเปิดเผย</p>	<p>๑. มีการศึกษา รวมถึงปรับปรุงหลักเกณฑ์การให้ค่าตอบแทนให้มีความเหมาะสมและเป็นธรรมอยู่เสมอ</p> <p>๒. กำหนดลักษณะ การดำเนินงานเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการประเมินผลงานและค่าตอบแทน ความชอบในการปฏิบัติงาน หรือ จัดสรรเงินรางวัลหรือผลตอบแทนพิเศษอื่น</p> <p>๓. ให้หัวหน้าส่วนราชการของทุกกองเข้าร่วมในการพิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อพิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือน</p> <p>๔. จัดทำหลักเกณฑ์ การประเมินผล และการเลื่อนชั้นเงินเดือน และ ประกาศหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ อย่างเปิดเผย</p>	